

som er fastsat i eller i medfør af anden lovgivning. Der henvises til lovforslagets § 49.

I lyset af direktivets bestemmelser om handlepligter, omkostningsdækning og forældelse, må det imidlertid antages, at myndighederne i første række skal gå frem efter bestemmelserne i dette lovforslags regler og ikke efter erstatningsretlige regler, herunder miljøskadeerstatningsloven. Dette må gælde så meget desto mere, hvis miljøskadeloven giver myndighederne en bedre dækning.

2.2. Miljøskadebegrebet

2.2.1. Gældende ret

Ingen love på miljø- og naturområdet indeholder en tilsvarende definition af miljøskade svarende til definitionen i miljøansvarsdirektivet.

Miljøbeskyttelses-, jordforurenings-, husdyrgodkendelses- og havmiljøloven regulerer forurening og konsekvenserne af forurening. Begrebet forurening er beskrevet i forarbejderne til henholdsvis miljøbeskyttelsesloven og jordforureningsloven og udgangspunktet er her, at forurening er en påvirkning, som indebærer en ændring af den hidtidige tilstand. En forurening indebærer derfor begrebsmæssigt ikke nødvendigvis i sig selv en negativ påvirkning. En negativ påvirkning i forhold til miljø eller sundhed er imidlertid en forudsætning for, at forureningen er omfattet af de nævnte loves indgrebsbestemmelser. I det omfang en forurening er omfattet af lovene, og en indsats er påkrævet, følger kravene herom imidlertid af de samme bestemmelser, uanset om der er tale om større eller mindre forureninger. Med andre ord gælder der ikke et sæt regler for små forureninger og et andet for store.

Lovgivningen på naturområdet (naturbeskyttelsesloven, skovloven, jagt- og vildtforvaltningsloven, Tøndermarskloven, vandløbsloven og råstofloven) regulerer i modsætning til lovgivningen på miljøområdet ikke forurening. Den har som sit primære område at beskytte naturen i bred forstand. Instrumentet hertil er forbuds-, dispensations- og tilladelsesbestemmelser. Tilsynsmyndighedernes mulighed for påbud er relateret til ulovlige forhold. Ulovlige forhold er dog andet og mere end skade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, der skal beskyttes efter bestemmelserne i miljøansvarsdirektivet. Det kan f.eks. være hegning i strid med klitfredningsbestemmelser, tilsidesættelse af vilkår i en råstofføttilladelse, dyrkning af vandløbsbræmmer m.v.

Formålet med lov om miljø- og genteknologi er at værne miljø og natur og at beskytte menneskets sundhed i forbindelse med anvendelse af genteknologi og

genetisk modificerede organismer. Instrumentet hertil er et godkendelsessystem for fremstilling, anvendelse m.v. af genmodificerede organismer. Efter loven kan den, der er ansvarlig for et ulovligt forhold, påbydes i videst muligt omfang at genoprette den hidtidige tilstand. Denne bestemmelse finder anvendelse uanset omfanget af den skade, der er en konsekvens af det ulovlige forhold, medmindre der er tale om en skade af underordnet betydning.

2.2.2. Lovforslaget

Miljøskaderne defineres som a) skade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder omfattet af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, som medfører en betydelig negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus, b) skade på vandmiljøet, som medfører en betydelig negativ påvirkning af de pågældende vandforekomsters økologiske, kemiske eller kvantitative tilstand eller økologiske potentiale, og c) skade på jord, det vil sige en jordforurening, der medfører en betydelig risiko for, at menneskers sundhed påvirkes negativt.

En skade skal have form af en negativ ændring, som kan beskrives, påvises og dokumenteres, det vil sige, at skaden skal være konkret og målelig. Det indebærer desuden, at der skal være en (årsags)sammenhæng mellem en hændelse og en skade som en forudsætning for et ansvar for skaden. Kravet om årsagssammenhæng udelukker ikke i sig selv, at skaden er sket over tid eller konstateres længe efter, at hændelsen fandt sted.

Udgangspunktet for en konkret vurdering af, om der er sket en miljøskade på en beskyttet naturressource er den tilstand, som naturressourcen befandt sig i på det tidspunkt skaden skete – og ikke en formodet upåvirket (uforurenet) tilstand.

Hvorvidt der foreligger en miljøskade eller ej, er en konkret vurdering. Det er ikke enhver skade, der vil indebære en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, vandmiljøet eller jord, men alene en skade, hvis konsekvenser indebærer en betydelig påvirkning eller risiko af en beskyttet naturressource. En miljøskade er således en kvalificeret skade.

Der kan peges på, at betydeligt/betydende ikke blot retter sig mod omfanget af en påvirkning eller risiko, men i lige så høj grad mod karakteren heraf. Spørgsmålet om, hvorvidt en påvirkning eller risiko er "betydelig", afgøres af et samspil mellem påvirkningernes styrke eller karakter og i den sammenhæng følsomheden af den pågældende naturressource, påvirkningens